

CUSSEGL GROND

Sessiun da december 2023

Dumonda Menghini-Inauen concernent la colliaziun stradala H29 via dal Bernina

Ils 26 d'october 2023 è blocca crudada sin la via dal Bernina H29. Durant 10 dis è la colliaziun stradala stada serrada e per ulteriurs 4 dis han ins pudì charrar mo durant tschertas uras sur il Bernina. La serrada da la via chantunala ha gì vastas consequenzas en differents secturs: servetschs da sanadad, provediment, commerzi, interpresas localas e regiunalas, traffic da cunfin e.u.v. Ina coordinaziun per organisar rutas alternativas (p.ex. Viafier retica, traffic da transit internaziunal) tras in organ central, sco per exempel in stab da crisa, ha mancà. Er la communicaziun envers las utilisadras ed ils utilisaders n'è betg stada optimala.

Ils differents eveniments da la natira ch'èn capitads en il Puschlav durant la stad e l'atun 2023 (Val Beton, Millemorti, Li Austrini, Campascio e.u.v.) e che han pertutgà er il traffic da viafier (p.ex. Cavaglia), ed ils differents eveniments da l'onn 2023 che han gì lieu en autras regiuns dal chantun (Brinzauls, Calanca, Segl Baselgia, Pass da l'Umbrail e.u.v.), laschan supponer che quest privel vegnia a s'augmentar potenzialmain en l'avegnir. Per consequenza vegnan er a s'augmentar las ristgas ch'èn colliadas cun la segirezza da las persunas che utilischan las vias e las viafiers. Per quest motiv èsi decisiv, ch'ils privels vegnian identifitgads a temp, quai per pudair prender las mesiras correspundentas. Las colliaziuns sur il Pass dal Bernina èn d'importanza fundamentala per il Puschlav, per l'Engiadina'Ota e pia per tut il chantun.

Perquai resultan las suandantas dumondas a la Regenza:

1. Co vegn giuditgada la situaziun da privel areguard la colliaziun stradala H29 ed areguard la colliaziun da viafier sur il Pass dal Bernina e tge mesiras a curta, a media ed a lunga vista èn gia vegnidas u vegnan anc definidas?
2. Pon ins s'imaginar da construir en il rom dal project per la correcziun da la via «Pozzolascio-Pisciadel» ina galleria da protecziun (analogamain al traject Urezza) per segirar definitivamain il traject pertutgà?
3. Èsi vegnì fatg in giudicament preventiv tenor il concept dal «Management integral da las ristgas sin via» (MIR-V) per il project per la correcziun da la via «Pozzolascio-Pisciadel», che riguarda l'exposiziun dal plazzal a privels da la natira? Sche gea, tgenins èn ils resultats?
4. Co vul la Regenza proceder per garantir ina colliaziun segira e fidada tranter l'Engiadina ed il Puschlav?
5. Tge conclusiun tira la Regenza areguard la coordinaziun:
 - a) da questa situaziun en general (plan d'urgenza, stab da crisa)?
 - b) da l'organisaziun da rutas alternativas en cas d'ina serrada da la via dal Bernina H29 (p.ex. colliaziun da viafier, vias forestalas, rutas internaziunalas)?
 - c) da la communicaziun tranter il chantun ed ils acturs relevants (vischnancas, Viafier retica, duana en spezial cura ch'i vegn traversà il cunfin ordaifer las uras da biro per transportar bains necessaris per viver, la populaziun e.u.v.)?

Cuira, ils 7 da december 2023

Menghini-Inauen, Metzger, Jochum, Adank, Atanes, Bavier, Biert, Binkert, Bischof, Bisculm Jörg, Candrian, Casutt, Censi, Collenberg, Crameri, Crüzer, Derungs, Dürler, Favre Accola, Furger, Gansner, Grass, Heim, Hohl, Kienz, Koch, Krättli, Lamprecht, Lehner, Loi, Luzio, Messmer-Blumer, Migliacci, Morf, Nespolo, Nicolay, Pfäffli, Preisig, Righetti, Roffler, Saratz Cazin, Sgier, Spagnolatti, von Tscharnier, Weber, Weidmann, Wieland